

Kočí (kód: 41-019-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Chovatel a jezdec koní
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Vedení prvotní evidence	3
Posuzování vlastností koní	3
Podestýlání, čištění a údržba stájí, výběhů a ohrad pro koně, ošetřování a čištění koní	3
Krmení koní přiměřenou technikou	3
Napájení, dokrmování a pasení koní	3
Péče o zdraví a pohodu (welfare) koní	3
Péče o všechny kategorie koní dle věku a využití	3
Údržba, ošetřování a drobné opravy výstroje koně, postrojů a povozů	3
Základní výcvik koní k potažní práci	3
Zapřahání a řízení potahů při provozování prací v zemědělské výrobě	3
Přeprava koní	3
Pomoc při podkování a korekturách kopyt	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 09.02.2009 do: 04.07.2016

Kritéria a způsoby hodnocení

Vedení prvotní evidence

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat veškerou dokumentaci příslušející ke koni a uvést, kdo provádí její evidenci	Slovní vyjádření ústní
b) Vnést příslušné záznamy do prvotní evidence o obratu stáda a o krmení koní	Písemně

Je třeba splnit obě kritéria.

Posuzování vlastností koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní anatomii, morfologii a fyziologii – popsat kostru, hlavní skupiny svalů, tělesnou stavbu a těžiště, postoje končetin	Slovní vyjádření ústní nebo písemné a praktická ukázka
b) Předvést měření a vážení koní, vyhodnotit růst a vývin koně v dané kategorii od hříběte až do dospělosti	Slovní vyjádření ústní a písemné a praktické předvedení
c) Popsat ideální vývin a stavbu těla s ohledem na budoucí užití koně a vývin a stavbu těla v jednotlivých etapách života koní	Slovní vyjádření ústní a písemné
d) Popsat mechaniku pohybu, postoje končetin, vyhodnotit jednotlivé chody, dopad postoje na celkové zatížení pohybového aparátu při zátěži a jeho dalším výcviku a užití koně	Slovní vyjádření ústní a písemné

Je třeba splnit všechna kritéria.

Podestýlání, čištění a údržba stájí, výběhů a ohrad pro koně, ošetřování a čištění koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit stav ustájení a mikroklima ve stáji	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
b) Vysvětlit zásady BOZP v chovu koní a přístup ke koni	Slovní vyjádření ústní a praktické předvedení
c) Posoudit stav výběhů a zvolit postup pro sanaci a péči o pastviny a provést dezinfekci ustájení	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
d) Vyčistit, podestlat a připravit ustájení pro koně	Praktické předvedení
e) Zhodnotit celkový stav koně a jeho čistotu	Slovní vyjádření ústní a praktické předvedení (vizuální kontrola)
f) Vyčistit, případně umýt, ostříhat, zadekovat, zabandážovat koně s využitím vhodných pomůcek	Praktické předvedení
g) Předvést základní péči a ošetření kopyta	Praktické předvedení
h) Zkontrolovat funkčnost všech zařízení ve stáji, výběžích a ohradách, případně provést jejich opravu	Slovní vyjádření ústní a praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Krmení koní přiměřenou technikou

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat trávicí ústrojí koně a fyziologii trávení, popsat význam a potřebu nejdůležitějších živin, minerálních látek a vitamínů	Písemný test
b) Rozpoznat základní druhy krmiv, posoudit jejich kvalitu, vhodnost a nezávadnost pro krmení jednotlivých plemen a kategorií koní	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
c) Navrhnout vhodné způsoby uskladnění jednotlivých krmiv a možné úpravy krmiv, odhadnout hmotnost předložených krmiv	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
d) Orientačně sestavit základní krmnou dávku pro zadanou kategorii koní v daném ročním období s ohledem na energetické potřeby jednotlivých plemen a kategorií koní	Písemně a slovní doplnění ústní
e) Stanovit denní krmný režim a připravit krmiva pro zadanou kategorii koní, podat vhodným způsobem připravená krmiva	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní

Je třeba splnit všechna kritéria.

Napájení, dokrmování a pasení koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zajistit napájení koní na přiděleném pracovišti	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
b) Podat vhodným způsobem připravená krmiva	Praktické předvedení
c) Vysvětlit význam pastvy v chovu koní, popsat zásady pastevního odchovu a různé systémy pastvy, předvést vybrané úkony	Slovní vyjádření ústní a praktické předvedení
d) Popsat péči o pastviny, jejich zakládání a ošetřování pastevních porostů	Slovní vyjádření ústní a praktické předvedení
e) Sestavit elektrický ohradníkový systém a napojit ho na síť, uvést další možnosti oplocení pastvin	Praktické předvedení
f) Dovést koně na pastvinu (do výběhu), posoudit jeho celkový stav a mechaniku pohybu, charakterizovat technická zařízení a vybavení na pastvinách	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
g) Popsat způsoby pohybování ve výběžích, pastvinách, nebo práce jednotlivých kategorií koní a následně ovlivnění krmné dávky	Slovní vyjádření ústní a písemné

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o zdraví a pohodu (welfare) koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit prevenci v péči o zdraví koní (mikroklima, trénink, krmivo, pravidelné odčervování, ochranné očkování)	Slovní vyjádření ústní
b) Posoudit zdravotní stav koně, popsat denní kontrolu zdraví koně	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
c) Popsat základní nemoci a vady koní, rozpoznat příznaky onemocnění a změny v chování nemocného koně	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
d) Změřit tělesnou teplotu, tepovou a dechovou frekvenci koně a zjištěné údaje vyhodnotit	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
e) Popsat první pomoc při drobném i větším zranění	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
f) Popsat poskytnutí první pomoci koni postiženému kolikovými bolestmi	Slovní vyjádření ústní
g) Charakterizovat další vady koní (zlozvyky, skryté vady apod.)	Slovní vyjádření ústní

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o všechny kategorie koní dle věku a využití

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ukázat předvádění a vodění zadaných koní	Praktické předvedení
b) Rozpoznat příznaky říje u klisny	Vizuální kontrola a slovní vyjádření ústní
c) Uvést specifika ošetřování plemenných hřebců	Slovní vyjádření ústní
d) Uvést specifika péče o hřebata a mladé koně a o jejich správný vývoj	Slovní vyjádření ústní

Je třeba splnit všechna kritéria.

Údržba, ošetřování a drobné opravy výstroje koně, postrojů a povozů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivé části výstroje koně (sedlo, uzdečku, postroj)	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
b) Předvést péči a očištění jednotlivých částí výstroje	Praktické předvedení
c) Popsat opravu, případně předvést opravu drobné závady ve výstroji koně	Slovní vyjádření ústní, případně praktické předvedení
d) Ošetřit a uložit použité pomůcky k výcviku koní	Praktické předvedení
e) Ošetřit, případně opravit drobné závady postrojů a povozů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základní výcvik koní k potažní práci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Postrojít tažného koně a vést na dvou opratích v rozporce	Praktické předvedení
b) Zapřáhnout a vést párový potah ve voze v kroku	Praktické předvedení
c) Zapřáhnout a vést párový potah ve voze v klusu	Praktické předvedení
d) Zapřáhnout a vést párový potah ve voze na parkuru	Praktické předvedení
e) Charakterizovat postrojování a otahování mladých koní	Slovní vyjádření ústní, případně praktické předvedení
f) Charakterizovat druhy zápřeží	Slovní vyjádření ústní, případně praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zapřahání a řízení potahů při provozování prací v zemědělské výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zapřáhnout a řídit potah při předsetřové přípravě	Praktické předvedení
b) Předvést sklizeň píce pomocí koňského potahu	Praktické předvedení
c) Předvést přepravu zadaného nákladu	Praktické předvedení
d) Svězt krmení pomocí koňského potahu	Praktické předvedení
e) Vyorat brambory pomocí koňského potahu	Praktické předvedení

Je třeba splnit alespoň 2 vybraná kritéria.

Přeprava koní

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady pohybu koní po veřejných komunikacích podle platné legislativy	Slovní vyjádření ústní
b) Popsat přípravu koně před přepravou a předvést praktickou ukázkou z ní	Slovní vyjádření ústní a praktická ukáзка
c) Uvést příslušné doklady pro přepravu koní	Písemně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Pomoc při podkování a korekturách kopyt

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a předvést různé způsoby fixace koní	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
b) Popsat kopyto jako anatomický útvar	Náčrt a slovní vyjádření ústní
c) Asistovat při podkování koní a korekturách kopyt, uvést zásady a předvést správné držení končetin, zásady BOZP	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní
d) Vysvětlit význam podkování a popsát předloženou podkovu	Praktické předvedení a slovní vyjádření ústní

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany (BOZP a PO).

Při plnění úkolů založených na praktickém předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště.

Při práci s koňmi je třeba hodnotit přístup ke zvířatům a respektování požadavků welfare. Při demonstraci práce s koňmi se z časových a bezpečnostních důvodů doporučuje použít zaučeného koně.

Při zadávání se doporučují např. tyto činnosti:

Předvést vyčištění a ošetření koně

Předvést vyčištění boxu, připravit a podat krmení, popsat a zkontrolovat napájení

Předvést koně na ruce

Popsat exteriér, zhodnotit mechaniku pohybu v kroku a v klusu předváděného koně

Demonstrovat postrojování a otahování mladého koně

Předvést jízdu v lehké nebo těžké zápřeži

Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, dodržování hygieny práce, jakož i ke kvalitě a časovému hledisku zvládnutí předváděných operací. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Důraz je třeba klást na šetrnou manipulaci s koňmi podloženou dostatečnými odbornými vědomostmi a dovednostmi.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou kompetenci nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí splňovat jednu z následujících variant požadavků:

Střední vzdělání s maturitní zkouškou v chovatelském nebo v jiném zemědělském či veterinárním oboru vzdělání a alespoň 5 let praxe jako kočí, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vyšší odborné nebo vysokoškolské bakalářské vzdělání v chovatelském nebo v jiném zemědělském nebo veterinárním oboru a alespoň 5let praxe jako kočí, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe jako kočí, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oboru vzdělání, který se týká chovu koní a jezdeckví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vysokoškolské vzdělání zemědělské nebo veterinární a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborných předmětů v oboru vzdělání, který se týká chovu koní a jezdeckví, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestným prohlášením).

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícím orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Stáje s koňmi

Prostor o velikosti min. 40 x 80 m

Místnost pro písemnou část

Výstroj koní, spřežení, vůz, kočár

Stroj k zemědělské prvovýrobě tažený koňským potahem

Výstroj kočího, ochranné pomůcky

Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřena nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany (BOZP a PO).

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných úkolů rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu